

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ КАТЕДРА “ИКОНОМИКА”

ПРОГРАМА ЗА КАНДИДАТ-ДОКТОРАНТСКИ ИЗПИТ

Професионално направление 3.8 Икономика

Част I – Микроикономика

- 1) Производствени технологии и фактори на производство.
 - Свойства и икономически характеристики.
 - Примери за технологии. Примери за специфични технологии.
 - Средна и пределна производителност, техническа норма на заместване, закони. Възвръщаемост от мащаба. Примери. (2,18)*
- 2) Разходи
 - Видове разходи, графично представяне.
 - Разходи в краткосрочен и дългосрочен план. Дългосрочни пределни разходи.
 - Криви на разхода. Примери. (2, 21)
- 3) Печалба
 - Свойства на печалбата.
 - Фактори, влияещи върху печалбата.
 - Максимизиране на печалбата в краткосрочен и дългосрочен план.
 - Максимизиране на печалбата и възвръщаемостта към мащаба. (2, 19)
- 4) Поведение на потребителя.
 - Предположения и предпочитания.
 - Бюджетни ограничения и криви на безразличие, специфични случаи.
 - Пределна норма на заместване.
 - Полезност. Функция на полезност. Пределна полезност. Примери. (2, 3), (2,4)
- 5) Избор на потребителя,
 - Търсене. Примери.
 - Видове стоки – нормални, необходими, луксозни, малощенни стоки, стоки но Гифън.
 - Крива на дохода, крива на Енджъл.
 - Интерпретация за различни видове предпочитания - квазилинейни и Коб-Дъгласови. (2,5), (2,6)
- 6) Избор в условията на неопределеност.
 - Примери за избор в условията на неопределеност.
 - Очаквана полезност.
 - Риск. Оценка на риска. Отношение към риска.

- Намаляване на риска – диверсификация, застраховане, др. (2, 12 (2, 13))
- 7) Съвършена конкуренция
- Индивидуално и пазарно търсене и предлагане.
 - Пазарно равновесие.
 - Обратна функция на търсенето.
 - Криви на търсенето и предлагането. Примери. (2, 15), (2, 16)
- 8) Индустриално предлагане.
- Краткосрочен и дългосрочен период.
 - Равновесие.
 - Примери. Данъци и търговия. Ценови контрол. (2, 23)
- 9) Монопол и монополно поведение
- Крива на търсене.
 - Максимална печалба. Примери.
 - Ценова дискриминация. Примери за видовете ценова дискриминация. (2,24), (2,25)
- 10) Теория на игрите и олигопол
- Теория на игрите – основни понятия, видове игри и значение.
 - Равновесие.
 - Повтарящи се игри.
 - Модели на Cournot и на лидера. Поведение на лидера и последователя. (2, 27), (2,28), (1,стр.96-108; стр. 139-152)
- 11) Приложения на теория на игрите
- Крива на реакция.
 - Смесени стратегии.
 - Видове игри. Примери. (2,29); (1, стр. 72-96)
- 12) Общо равновесие при чиста размяна.
- Крива на Еджуърт – договорна крива.
 - Равновесие на Валрас.
 - Равновесие и ефективност. Благосъстояние.
 - Първа и втора теорема на икономиката на благосъстоянието. Максимизиране на благосъстоянието. (2,31), (2,33)
- 13) Външни ефекти (externalities).
- Характерни черти, видове и примери.
 - Пазарни сигнали. (2,34)
- 14) Публични блага (public goods).
- Характерни черти, видове и примери.
 - Асиметрична информация. (2,36) , (2,37)

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- 1) И.Иванов, Теория на игрите с икономически приложения, Университетско издателство “Св. Климент Охридски”, София 2010, ISBN 978-954-07-2978-7.
- 2) Varian, H., Intermediate Microeconomics, A modern approach, 8th edition, 2010. <http://menaxhim.files.wordpress.com/2012/03/0393934241microeconb.pdf>

Част II – Макроикономика

- 1) Макроикономически показатели (4, 2), (2, 2), (2, 3.1-3.3), (1,9)
 - Система на националните сметки. Организация на информацията, принципи на съставяне
 - Брутен вътрешен продукт – дефиниция, подходи за изчисляване, номинален и реален БВП, дефлатор, производни показатели и интерпретация
 - Инфлация – дефиниция, измерване, типове инфлация
 - Валутен курс – типове валутни курсове, номинален и реален валутен курс, ефективни валутни курсове. Инфлация и валутен курс
- 2) Основи на Теорията на икономическия растеж (4,3), (7)
 - Източници на растежа и агрегирана производствена функция
 - Натрупване на капитал и икономически растеж, стационарна динамика
 - Нарастване на населението и икономически растеж
 - Технологичен прогрес
 - Модел на Солоу, счетоводство на растежа
- 3) Икономически растеж в дългосрочен план (4, 4)
 - Хипотеза за конвергенцията
 - Условна конвергенция
 - Ендогенен растеж
 - Изводи за икономическа политика на растеж
- 4) Пазар на труда (4, 5), (2, 3.4)
 - Работна сила, търсене и предлагане на труд, равнище на безработица
 - Статична интерпретация на безработицата
 - Динамична интерпретация на безработицата
 - Равновесна норма на безработица и естествена норма на безработица
- 5) Търсене на частния сектор (4, 8)
 - Потребление на домакинствата
 - Основни фактори влияещи върху потреблението на домакинствата и функция на потреблението
 - Инвестиции, принцип на акселератора
 - Основни фактори, влияещи върху размера на инвестициите и функция на инвестициите
- 6) Пари и парична политика (4, 9), (2, 6)
 - Парични и кредитни агрегати

- Създаване на пари и парична мултипликация
 - Парични пазари, равновесие на паричните пазари
 - Номинален и реален лихвен процент
 - Цели и инструменти на паричната политика
- 7) Паричен съвет (Валутен борд) (1, 4-5), (5), (6)
- Възникване и развитие
 - Основни различия между парична система, основана на пълноценна централна банка и парична система, основана на паричен съвет
 - Организация и функциониране на паричния съвет в България
- 8) Макроикономическо равновесие в краткосрочен план (4,10)
- Равновесие на реалния сектор, крива IS
 - Кейнсиански мултипликатор на държавните разходи
 - Паричен пазар, парична политика, крива TR
 - Общо равновесие. Модел IS – LM, модел IS - TR
- 9) Отворена икономика (4, 2.4), (2, 4)
- Платежен баланс – текуща сметка, капиталова сметка, финансова сметка
 - Международна търговия. Концепции за сравнителни предимства и пропуснати ползи.
 - Устойчивост на външната позиция
- 10) Модели на отворена икономика (4, 11)
- Модел на Мъндел – Флеминг за малка отворена икономика
 - Международни финансови потоци и международна норма на възвръщаемост
 - Лихвен паритет и линия на международните финансови пазари
 - Определяне на равновесното производство и равновесната лихва в условията на фиксиран валутен курс
 - Определяне на равновесното производство и равновесната лихва в условията на гъвкав валутен курс
- 11) Заетост и инфлация (4,12), (2, 3.4)
- Общо равновесие – неокласически режим на икономиката
 - Крива на Филипс – теория и практика, закон на Оукън и крива на предлагане.
 - Цени и производствени разходи. Инерционна инфлация
 - Крива на Филипс в дългосрочен план
- 12) Съвкупно търсене и съвкупно предлагане (4,13)
- Съвкупно търсене и съвкупно предлагане в условията на фиксиран валутен курс
 - Съвкупно търсене и съвкупно предлагане в условията на гъвкав валутен курс
 - Модел AS-AD – извеждане и приложения
- 13) Модел на финансовото програмиране и схема на финансовите потоци (2, 1), (2, 7)
- Основни макроикономически връзки
 - Основни макроикономически дисбаланси

- Модел на финансовото програмиране
 - Принципи на съставяне и анализ на схемата на финансовите потоци
- 14) Набиране на капитал (3,1), (3,4)
- Създаване на финансови инструменти
 - Банково и небанково (пазарно) финансиране
 - Дългови инструменти – специфика, характеристики, основни видове
 - Капиталови инструменти – специфика, характеристики, основни видове
 - Зависимост между риск и очаквана възвръщаемост на финансовите инструменти
- 15) Финансови пазари (3,2)
- Функции на финансовите пазари и формиране на макроикономическата среда
 - Цените като източник на информация
 - Първични и вторични, борсови и извънборсови пазари
 - Финансови инвеститори

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

- 1) Минасян, Г., Финансово програмиране, Горекс Прес, 2004.
- 2) Ненова, М., Макроикономически анализ на финансовите потоци, Амброзия НТ, 2006
- 3) Петранов, С., Инвестиции. Теория и практика на финансовите инструменти и пазари, Класика и стил, 2010.
- 4) Burda, M.: Wyplosz, Ch.; Macroeconomics: A European Textbook, Oxford University Press, 6th edition, 2013 .

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- 5) Аврамов, Румен, Паричен съвет и финансови кризи - опитът на България, Дискусионни материали на БНБ, 6/1999.
- 6) Добрев, Добрислав, Паричният съвет в България: устройство, особености и управление на валутния резерв, Дискусионни материали на БНБ, 9/1999
- 7) Ганев, Калоян, Измерване на общата факторна производителност: счетоводство на икономическия растеж на България, Дискусионни материали на БНБ, 48/2005.
- 8) Коландер, Д., Основи на икономиката – Макроикономика, УИ “Св. Климент Охридски”, 1999.
- 9) Миркович, К., Макроикономика, изд. “Тракия М”, 2001.
- 10) McCallum, B.; Monetary Economics Theory and Policy; Macmillan Publishing Company, 1989.
- 11) Dornbusch, R., Fischer, S., Startz, R., McGraw-Hill/Irwin; 11-th edition ,2010.
- 12) Samuelson, P; Nordhaus, W; Macroeconomics, McGraw-Hill Book Company, 17th edition, 2001.

Катедра Икономика

* Числата в скобите означават номерът на заглавието от списъка с основни литературни източници и разделът (главата) от него, които се препоръчват за съответната тема.